

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TRONG THIẾT KẾ DẠY HỌC TÌNH HUỐNG CHO SINH VIÊN NGÀNH LUẬT

Nguyễn Minh Giám¹
Email: giamnm@tdmu.edu.vn

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 19/11/2025

Ngày phản biện đánh giá: 03/12/2025

Ngày bài báo được duyệt đăng: 15/12/2025

DOI: 10.59266/houjs.2025.1064

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số trong giáo dục đại học, việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) vào thiết kế và tổ chức dạy học theo tình huống đang mở ra những cơ hội mới trong đào tạo cho sinh viên ngành Luật, đặc biệt trong việc phát triển tư duy phản biện và năng lực giải quyết vấn đề pháp lý. Nghiên cứu này hướng tới xây dựng một mô hình lý luận và quy trình ứng dụng AI trong thiết kế bài giảng tình huống cho sinh viên ngành Luật. Trên cơ sở phân tích các lý thuyết về dạy học tình huống, học tập trải nghiệm và lý thuyết về ứng dụng AI trong giáo dục, nghiên cứu đề xuất một quy trình thiết kế dạy học với 4 bước: Bước 1: Xác định cấu trúc tình huống; bước 2: Xây dựng nội dung tình huống; bước 3: Đưa tình huống lên môi trường giảng dạy; bước 4: Kiểm tra và dạy thử và bước 5: Đánh giá dựa trên các nguyên tắc thiết kế chặt chẽ, khoa học. Nghiên cứu chỉ ra rằng AI có thể hỗ trợ đáng kể trong việc tạo lập tình huống đa dạng, cá nhân hóa tiến trình học tập và cung cấp phản hồi kịp thời, qua đó nâng cao hiệu quả học tập và phát triển tư duy phản biện của sinh viên. Kết quả nghiên cứu góp phần cung cấp luận cứ khoa học và định hướng thực tiễn cho việc ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo đổi mới phương pháp dạy học trong đào tạo ngành Luật, đồng thời mở ra hướng nghiên cứu tiếp theo về việc phát triển học tập thông minh trong giáo dục pháp luật.

Từ khóa: dạy học ngành luật, dạy học tình huống, thiết kế dạy học, trí tuệ nhân tạo, ứng dụng trí tuệ nhân tạo

I. Đặt vấn đề

Giáo dục đang trải qua một giai đoạn chuyển biến sâu sắc cả về nội dung và phương pháp đào tạo. Trong đó, nhiệm vụ trung tâm của đào tạo cho sinh viên ngành Luật không chỉ dừng lại ở việc

cung cấp tri thức về các quy phạm pháp luật, mà quan trọng hơn là hình thành ở người học khả năng tư duy và lập luận các yếu tố pháp lý một cách hệ thống, thường được mô tả bằng cụm từ “tư duy như một luật sư” (Mertz, 2007). Để đạt mục tiêu

---

¹ Trường Đại học Thủ Dầu Một

đó, phương pháp nghiên cứu tình huống đã được thừa nhận rộng rãi như một nền tảng sư phạm hiệu quả, khi cho phép sinh viên tiếp cận và xử lý các vấn đề liên quan đến pháp lý trong bối cảnh cụ thể, từ đó rèn luyện tư duy phản biện, phân tích, lập luận và giải quyết vấn đề.

Tuy nhiên, việc vận dụng phương pháp tình huống trong thực tiễn giảng dạy lại đặt ra không ít thách thức. Trước hết, việc thiết kế và phát triển các tình huống điển hình, có tính thực tiễn và phù hợp với mục tiêu đào tạo, đòi hỏi giảng viên phải đầu tư thời gian, công sức và kinh nghiệm chuyên môn đáng kể (Sullivan và cộng sự 2007). Bên cạnh đó, môi trường hành nghề pháp lý đang thay đổi mạnh mẽ dưới tác động của công nghệ, đặc biệt là sự xuất hiện và phát triển nhanh chóng của Trí tuệ nhân tạo (AI). Nhiều tác vụ pháp lý vốn được thực hiện thủ công nay có thể được tự động hóa ở các mức độ khác nhau (Susskind, 2023), mở ra câu hỏi nghiên cứu: sinh viên ngành Luật cần được chuẩn bị những năng lực nào để thích ứng và tạo ra giá trị trong bối cảnh mới này?

Sự phát triển của Trí tuệ nhân tạo đem đến một cơ hội lớn trong đổi mới giáo dục. Công nghệ này không chỉ có thể hỗ trợ giảng viên trong việc xây dựng, điều chỉnh và đa dạng hóa các tình huống học tập mà còn đặt ra yêu cầu đổi mới cách thức tổ chức hoạt động dạy học theo hướng tương tác sâu hơn, lấy người học làm trung tâm. Tuy vậy, các nghiên cứu hiện tại về AI trong dạy học cho sinh viên ngành Luật vẫn chủ yếu tập trung vào hai hướng: (i) ứng dụng AI trong hoạt động ngành Luật và các vấn đề đạo đức liên quan, (ii) các nghiên cứu ứng dụng còn mang tính rời rạc, thiếu nền tảng sư phạm và chưa giải quyết được yêu cầu thiết kế

bài giảng một cách có hệ thống. Điều này cho thấy một khoảng trống nghiên cứu rõ rệt: chưa có mô hình lý luận và quy trình tích hợp giúp giảng viên khai thác AI như một công cụ sư phạm có chủ đích để trong dạy học cho sinh viên ngành Luật.

Từ bối cảnh đó, nghiên cứu này được triển khai với mục tiêu đề xuất một mô hình lý luận và quy trình ứng dụng AI trong thiết kế bài giảng tình huống dành cho sinh viên ngành Luật. Bài báo tập trung làm rõ cách thức AI có thể được tích hợp vào các giai đoạn thiết kế học liệu, tổ chức các hoạt động dạy học và đánh giá, nhằm nâng cao hiệu quả học tập và phát triển tư duy phản biện cho sinh viên. Qua đó, nghiên cứu kỳ vọng góp phần bổ sung cơ sở học thuật và thực tiễn cho đổi mới phương pháp dạy học cho sinh viên ngành Luật hiện nay.

II. Cơ sở lý thuyết

2.1. Phương pháp dạy học tình huống trong đào tạo ngành Luật

Trong nghiên cứu giáo dục và sư phạm, đặc biệt là lý luận và phương pháp dạy học, các nhà nghiên cứu Anne Bessot và Francoise Richard (1990) phân tích vai trò của giáo dục trong quá trình kiến trúc tạo ra tri thức và phát triển năng lực của người học. Phân tích này được xem là sự kế thừa và mở rộng nguyên lý nền tảng mà nhà giáo dục SB Robinsohn (1967) đã đưa ra vấn đề: “Giáo dục là việc chuẩn bị cho người học vào việc giải quyết các tình huống của cuộc sống”. Đây là một quan điểm sâu sắc, đặt ra cho giáo dục không chỉ là quá trình truyền thụ kiến thức đơn thuần, mà là quá trình trang bị những năng lực thiết yếu để người học có thể đối mặt, xử lý và vượt qua những thử thách đa dạng, phức tạp nảy sinh trong đời sống thực tế.

Trong bối cảnh đó, dạy học tình huống nổi lên như một phương pháp sư phạm hiện đại, mang tính ứng dụng cao. Theo nghiên cứu của Trịnh Văn Biều (2010) chỉ ra rằng dạy học tình huống là một phương pháp dạy học được tổ chức theo những tình huống có thực trong cuộc sống, trong đó người học được kiến tạo tri thức qua việc giải quyết các vấn đề có tính xã hội của việc học tập, người học không chỉ tiếp thu kiến thức thụ động mà còn chủ động kiến tạo nên tri thức cho chính mình.

Mở rộng thêm về bản chất, Phan Trọng Ngọ (2005) đã chỉ ra rằng, điểm cốt lõi của phương pháp dạy học (PPDH) bằng tình huống là thông qua việc thực hành giải quyết hàng loạt các tình huống trong học tập, người học sẽ rèn luyện được khả năng thích ứng tốt nhất với môi trường xã hội luôn thay đổi, đầy biến động, một yêu cầu rất quan trọng đối với công dân trong thế kỷ 21.

Cũng theo Phan Trọng Ngọ (2005) đã công bố rằng có hai loại tình huống học tập:

Tình huống thực là tình huống dạy học có thể được người dạy chọn lọc từ những tình huống có thực trong cuộc sống. Việc sử dụng tình huống thực giúp bài học trở nên sinh động, trực quan và tăng tính kết nối giữa lý thuyết với thực tiễn nghề nghiệp, thực tiễn gắn với bối cảnh xã hội.

Tình huống giả định là các tình huống dạy học được tạo dựng, thiết kế bởi chính các nhà sư phạm. Trong việc xây dựng tình huống giả định, người dạy phải có sự am hiểu sâu sắc về lĩnh vực khoa học đang giảng dạy để có thể “phục chế lại” một cách logic, có căn cứ và khoa học các nội dung dạy học. Cụ thể, người dạy cần tái hiện lại con đường lịch sử,

các điều kiện, các sự kiện then chốt đã dẫn đến sự hình thành của tri thức khoa học mà người học cần nắm bắt. Điều này không chỉ giúp người học hiểu được "cái gì" mà còn hiểu được "vì sao" tri thức đó tồn tại và phát triển.

Sử dụng tình huống điển hình trong giảng dạy học phần Luật Hình sự Việt Nam là một hình thức dạy học có tính thực tiễn cao. Phương pháp này có vai trò quan trọng trong việc giúp sinh viên tăng cường tính chủ động, sáng tạo, phát triển năng lực tự học, và quan trọng nhất là biết vận dụng tri thức pháp luật vào công việc thực tiễn sau này (Dương Thị Hồng Thuận, 2021). Theo Huỳnh Thị Thu Oanh và Trần Thị Như Tâm (2025) cho rằng ngành Luật đòi hỏi tư duy phân tích, phản biện và kỹ năng giải quyết vấn đề một cách độc lập. Việc tự nghiên cứu các án lệ, học thuyết pháp lý và các tình huống thực tiễn không chỉ mở rộng kiến thức mà còn rèn luyện những kỹ năng cốt lõi này, biến sinh viên từ người tiếp thu thụ động thành người chủ động kiến tạo tri thức. Theo Mutoni Uwase N. (2025), việc sử dụng các tình huống pháp lý phức tạp trong giảng dạy ngành Luật khắc phục hạn chế truyền thống, giúp sinh viên phát triển kỹ năng giao tiếp, hùng biện và đàm phán. Phương pháp này hình thành và phát triển tư duy phân tích, sáng tạo và hợp tác, trang bị cho người học những thử thách gắn với nghề nghiệp ở thực tế.

Theo Vũ Thị Thúy (2010), việc sử dụng phương pháp giảng dạy tình huống trong giáo dục, đặc biệt là trong lĩnh vực luật. Phương pháp này giúp sinh viên phát hiện ra những vấn đề thực tế mà chưa có cơ sở pháp lý hoặc lý thuyết rõ ràng để giải quyết, từ đó thúc đẩy tư duy độc lập và sáng tạo của người học. Ngoài ra, việc

học bằng tình huống còn là môi trường thuận lợi để sinh viên rèn luyện các kỹ năng cơ bản như làm việc nhóm, tranh luận và thuyết trình, những yếu tố quan trọng dẫn đến thành công, đặc biệt đối với sinh viên luật.

Tầm quan trọng của việc sử dụng tình huống trong dạy học ngành Luật là không thể phủ nhận, bởi lẽ mục đích cốt lõi của giáo dục là chuẩn bị cho người học giải quyết các tình huống phức tạp thực tế trong cuộc sống. Dạy học tình huống, với vai trò là phương pháp sư phạm mang tính ứng dụng cao, giúp sinh viên ngành Luật chuyển từ trạng thái tiếp thu kiến thức thụ động sang chủ động kiến tạo tri thức cho chính mình thông qua việc giải quyết các vấn đề thực tiễn. Phương pháp này đặc biệt thiết yếu trong dạy học ngành Luật vì nó giúp sinh viên vận dụng tri thức pháp luật vào công việc thực tiễn sau này và rèn luyện khả năng thích ứng tốt nhất với môi trường xã hội luôn thay đổi. Ngành Luật đòi hỏi cao về tư duy phân tích, phản biện và kỹ năng giải quyết vấn đề một cách độc lập và việc nghiên cứu các tình huống thực tiễn hay tình huống giả định logic là môi trường lý tưởng để phát triển các kỹ năng cốt lõi này. Hơn nữa, việc giải quyết các tình huống pháp lý phức tạp khắc phục được những hạn chế truyền thống, không chỉ thúc đẩy tư duy độc lập và sáng tạo khi đối diện với vấn đề chưa có cơ sở pháp lý rõ ràng, mà còn phát triển các kỹ năng mềm thiết yếu như giao tiếp, hùng biện và đàm phán. Tóm lại, nếu được áp dụng hiệu quả, phương pháp giảng dạy tình huống đảm bảo đạt được đồng thời ba mục tiêu quan trọng nhất của giáo dục hiện nay: kiến thức, kỹ năng và thái độ, qua đó trang bị toàn diện cho người học những thử thách gắn với nghề nghiệp ở thực tế.

2.2. Thiết kế dạy học trong ngành Luật

Thiết kế dạy học là một quan điểm mở rộng và chiến lược về công việc giảng dạy, nhấn mạnh vào việc lập kế hoạch và sắp xếp bối cảnh để thúc đẩy việc học tập. Chức năng của giảng dạy là sắp xếp - thiết kế và thực hiện - một bối cảnh trong đó việc học tập có thể phát triển mạnh. Thiết kế dạy học nằm trong pha giảng dạy trước hoạt động cùng với lập kế hoạch (Goodyear, 2015). Thiết kế giảng dạy tập trung vào việc xác định các mục tiêu hiệu suất, phân tích các nhiệm vụ học tập, thiết kế các chuỗi giảng dạy và xem xét công nghệ trong các môi trường học tập khác nhau (Gagne and Briggs, 1974). Theo Bajracharya, J. (2019), thiết kế giảng dạy là một quá trình có hệ thống và phản ánh để tạo ra các chương trình giáo dục, chương trình học và các khóa học, đảm bảo chất lượng giảng dạy thông qua việc phát triển các hướng dẫn và đặc tả sử dụng lý thuyết học tập và giảng dạy.

Như vậy, thiết kế dạy học được hiểu là một lĩnh vực mang tính liên ngành, có sự kết hợp giữa lý thuyết và thực tiễn, nhằm hướng đến việc nâng cao chất lượng giáo dục. Trong quá trình thiết kế dạy học, người thiết kế phải tuân thủ đầy đủ các quy trình và nguyên tắc chuyên môn, đồng thời chú ý đến đặc điểm của người học, là cơ sở quan trọng để xây dựng các chương trình và hoạt động dạy học có hiệu quả, hiện đại và phù hợp với định hướng đổi mới giáo dục.

Thiết kế dạy học tình huống trong ngành luật được hiểu là quá trình xây dựng và tổ chức các hoạt động học tập dựa trên các vụ việc hoặc tình huống pháp lý thực tế hay mô phỏng, nhằm tạo cơ hội cho sinh viên vận dụng kiến thức lý thuyết

vào thực tiễn. Thông qua việc phân tích và thảo luận các tình huống, sinh viên được rèn luyện tư duy pháp lý, phát triển kỹ năng phân tích, lập luận, phản biện và giải quyết vấn đề trong bối cảnh nghề nghiệp. Cách tiếp cận này không chỉ tăng tính chủ động và sáng tạo trong quá trình học mà còn tạo môi trường gần với thực tiễn hành nghề, giúp chuyển vai trò của người học từ thụ động tiếp nhận sang chủ động tham gia.

2.3. Trí tuệ nhân tạo trong thiết kế dạy học

Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence - AI) là một ngành thuộc lĩnh vực khoa học máy tính, là trí tuệ do con người lập trình tạo nên với mong muốn máy tính có thể thực hiện được các hành vi thông minh như con người, từ đó hỗ trợ con người thực hiện được những công việc một cách dễ dàng, nhanh chóng và thuận tiện hơn (Nguyễn Minh Giám và cộng sự, 2023). Theo Keangnam (2020), AI ngày càng có nhiều các ứng dụng trong giáo dục, từ những công việc hành chính, quản lý,... cho đến việc giảng dạy.

Theo Bolick, A., và Da Silva, R. (2023), các công cụ AI như Chat GPT, Mid Journey và Javascript có thể nâng cao hiệu quả trong quy trình tạo nội dung thiết kế giảng dạy, cho phép các nhà thiết kế có nhiều thời gian hơn cho các nhiệm vụ tư duy bậc cao và đảm bảo chất lượng các nội dung thiết kế. Theo Nguyễn Minh Giám và cộng sự (2022), AI Chatbot là hệ thống trò chuyện thông minh có khả năng xử lý ngôn ngữ của con người. Cũng theo Nguyễn Minh Giám và cộng sự (2023) Sử dụng AI Chatbot trong dạy học thông qua kịch bản dạy học được giáo viên xây dựng AI Chatbot phát triển năng lực tự học cho người học bằng cách kết hợp các phương

pháp học máy và trí tuệ nhân tạo để tùy chỉnh nội dung học tập, phù hợp với nhu cầu và khả năng học tập của từng người học, cung cấp hỗ trợ tự động và phản hồi tức thì, từ đó tạo ra môi trường học tập cá nhân và hiệu quả cho từng người học.

Việc ứng dụng công nghệ AI được trình bày trong bài báo này để thiết kế ra sản phẩm dạy học, đặc biệt là trong dạy học cho sinh viên ngành Luật.

III. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu được triển khai theo hướng tiếp cận định tính, tập trung phân tích - tổng hợp cơ sở lý luận về dạy học tình huống trong đào tạo ngành Luật, thiết kế dạy học và các ứng dụng của trí tuệ nhân tạo trong giáo dục đại học. Trên cơ sở đó, nghiên cứu sử dụng phương pháp phân tích tài liệu nhằm khai thác có hệ thống các công trình trong và ngoài nước liên quan đến phương pháp giảng dạy tình huống, lý thuyết học tập trải nghiệm và những cách thức ứng dụng AI trong thiết kế dạy học. Việc đối chiếu, so sánh và quy nạp các kết quả nghiên cứu trước đây cho phép phát hiện các khoảng trống lý luận cũng như các xu hướng đổi mới phương pháp dạy học thông qua việc ứng dụng công nghệ AI có giá trị thực tiễn trong hoạt động đào tạo ngành Luật. Từ cơ sở đó, cần xây dựng quy trình chuẩn hóa việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào thiết kế bài giảng tình huống, đảm bảo tính logic, tính sư phạm và khả năng vận dụng trong thực tiễn giảng dạy. Các nguyên tắc thiết kế được xác lập không chỉ dựa trên lý thuyết thiết kế dạy học mà còn chú trọng đến đặc thù nội dung dạy học ngành Luật, yêu cầu rèn luyện tư duy phản biện và kỹ năng nghề nghiệp cho sinh viên. Nghiên cứu không dừng lại ở việc mô tả các lý thuyết mà còn kiến tạo một khung quy trình có

thể triển khai trong thực tế đào tạo ngành Luật hiện nay.

IV. Kết quả nghiên cứu

Kết quả nghiên cứu cho thấy việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào thiết kế dạy học tình huống mở ra hướng tiếp cận sư phạm mới trong đào tạo Luật, khi AI không chỉ đóng vai trò hỗ trợ tạo lập học liệu mà còn tham gia như một “tác nhân sư phạm” trong tiến trình học tập. Nghiên cứu, thông qua phân tích đặc trưng tình huống pháp lý đòi hỏi sinh viên vận dụng tri thức luật học trong bối cảnh phức hợp, đã xác định rằng trí tuệ nhân tạo (AI) có khả năng tái hiện bối cảnh, mô phỏng chuyên sâu, phản biện và kiến tạo chuỗi tương tác cá nhân hóa linh hoạt theo năng lực và nhịp độ tiếp thu của từng người học. Điều này góp phần giảm áp lực thiết kế tình huống cho giảng viên, đồng thời nâng cao chất lượng hoạt động học tập của sinh viên. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đã phát triển hệ thống phân loại tình huống dạy học ứng dụng AI, xác định các nguyên tắc đảm bảo tính khoa học - sư phạm - đạo đức - khả thi - thẩm mỹ, và đề xuất một quy trình thiết kế gồm năm bước nhằm tích hợp AI một cách có hệ thống vào dạy học tình huống trong ngành Luật. Các kết quả này được thảo luận chi tiết thông qua phân loại tình huống dạy học, nguyên tắc thiết kế và quy trình triển khai.

4.1. Phân loại tình huống dạy học

Tình huống dạy học là một phương pháp sư phạm hiệu quả, đặc biệt trong việc phát triển năng lực giải quyết vấn đề thực tế gắn với nghề nghiệp đặc thù như ngành Luật. Khi tích hợp AI và công nghệ, chúng ta có thể phân loại tình huống dạy học thành hai hình thức chính dựa trên nội dung truyền tải, mức độ tương tác và mô hình hóa các vấn đề ở thế giới thực:

4.1.1. Tình huống đóng vai

Tình huống dạy học này theo kịch bản nội dung kết hợp trò chơi, là tập hợp các chuỗi hội thoại, tương tác theo kịch bản đã được thiết kế (thường là AI Chatbot hoặc phần mềm mô phỏng) và áp dụng các yếu tố của trò chơi để tạo các tình huống giúp tăng cường động lực và sự tham gia của người học với một vai trò chủ thể.

Đặc điểm cốt lõi của dạy học tình huống này là tính tương tác cao, yêu cầu sinh viên liên tục đưa ra lập luận tình huống pháp lý, thử nghiệm các chiến lược giải quyết vấn đề tình huống pháp lý cả lý thuyết và thực tiễn. Đây là một môi trường an toàn cho phép sinh viên thực hành các tình huống pháp lý mà không phải đối mặt với rủi ro ở thực tế. Điều này, cho phép sinh viên thử sai n lần trước khi áp dụng vào các thực tế ở công việc thực. Hơn nữa, nhờ khả năng cá nhân hóa của AI, kịch bản có thể tự động điều chỉnh độ phức tạp hoặc phân nhánh dựa trên câu trả lời của người học. Để tăng cường động lực và sự tham gia, các yếu tố của trò chơi được tích hợp, bao gồm điểm số, huy hiệu, bảng xếp hạng, và các mục tiêu cụ thể như "Thắng kiện" hoặc "Đạt thỏa thuận". Trong ngành Luật, hình thức này rất hiệu quả để mô phỏng các hoạt động quan trọng như phỏng vấn khách hàng (khi AI Chatbot đóng vai khách hàng, sinh viên đóng vai trò nhà tư vấn pháp lý), lập luận phản biện (AI đóng vai thẩm phán hoặc luật sư đối thủ đưa ra các phản biện pháp lý chặt chẽ), hoặc xử lý các tình huống đạo đức pháp lý phức tạp, với kết quả kịch bản phản ánh hậu quả đạo đức của lựa chọn đó.

4.1.2. Tình huống dạy học video

Khác biệt với tình huống đóng vai, tình huống dạy học thông qua video là sử dụng video làm phương tiện chính

để thiết lập và trình bày bối cảnh tình huống, tăng cường mạnh mẽ tính trực quan và cảm xúc cho người học. Video thường được tạo ra từ cảnh quay người thực và thiết kế bởi các phần mềm phức tạp nên rất tốn thời gian, công sức cho giảng viên. Ứng dụng công nghệ AI để tạo Video một cách nhanh chóng chỉ bằng việc đặt các câu lệnh. Video mô tả chi tiết các bối cảnh, ngôn ngữ cơ thể, và cảm xúc của các bên liên quan, các tình huống pháp lý phức tạp, qua đó giúp sinh viên phát triển kỹ năng quan sát và khả năng đánh giá, giải quyết tình huống thực tế một cách hiệu quả. Đặc biệt, video có tác dụng lớn trong việc gắn kết cảm xúc, giúp người học dễ dàng đồng cảm và thấu hiểu hơn về tác động xã hội của các vấn đề pháp lý. Tương tác không diễn ra trực tiếp trong video mà thông qua các công cụ hỗ trợ, ví dụ như các câu hỏi tương tác xuất hiện trong video hoặc sử dụng AI Chatbot để trả lời, hỗ trợ sinh viên sau khi họ đã phân tích video. Ứng dụng trong ngành Luật vô cùng đa dạng, từ việc mô phỏng hiện trường vụ án để sinh viên tập trung vào thu thập bằng chứng và phân tích bối cảnh, đến việc ghi lại cảnh đàm phán để sinh viên phân tích chiến lược đàm phán và kỹ năng lắng nghe, hoặc mô phỏng phiên tòa để phân tích lời khai nhân chứng hoặc cách trình bày của luật sư. Ứng dụng công nghệ AI thiết kế video cũng cho phép tạo ra các nhân vật (hội đồng xét xử, thân chủ, nhân chứng, bị cáo...) và bối cảnh thực tế phiên tòa giả định, các tình huống pháp luật chuyên nghiệp một cách nhanh chóng, đồng thời dễ dàng thay đổi các biến số nhỏ (như giọng điệu, bối cảnh thời gian) để tạo ra nhiều phiên bản tình huống khác nhau cho mục đích giáo dục và đào tạo hiệu quả.

4.2. Nguyên tắc thiết kế

Để có thể xây dựng một AI Chatbot thông minh, quá trình xây dựng kịch bản đòi hỏi phải dựa trên những nguyên tắc:

Việc ứng dụng công nghệ AI vào thiết kế dạy học tình huống trong dạy học ngành Luật cần phải dựa trên những nguyên tắc dưới đây:

Nguyên tắc 1. Đảm bảo mục tiêu dạy học

Thiết kế dạy học tình huống phải xác định rõ mục tiêu học tập mà người học cần đạt được tuân theo chương trình giáo dục của học phần ngành Luật, hoặc tuân theo chuẩn kiến thức, kỹ năng và thái độ đã được quy định trong chương trình đào tạo để hướng đến phát triển các năng lực cốt lõi, yêu cầu chuẩn đầu ra của đơn vị đào tạo.

Nguyên tắc 2. Đảm bảo nội dung và tính khoa học

Nguyên tắc này đòi hỏi các nội dung kiến thức và số liệu về dữ kiện pháp luật trong các tình huống phải đảm bảo tính chính xác và tính hiện đại của chương trình học. Các nội dung trong tình huống phải được cấu trúc hệ thống theo theo các phạm trù pháp lý, theo những thành phần và mối quan hệ giữa với nhau. Trong khi thiết kế phải chú ý để giảm tải khối lượng thông tin nội dung và sắp xếp các thông tin nội dung theo các cấu trúc logic để việc tiếp nhận các thông tin học tập dễ dàng hơn.

Nguyên tắc 3. Đảm bảo tính sư phạm

Nguyên tắc này đòi hỏi việc thiết kế tình huống phải có bố cục hợp lý, rõ ràng, phù hợp với trình độ nhận thức của người học, gắn với tình huống thực tiễn đồng thời phát huy được tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong quá trình học tập của sinh viên, phù hợp với đặc thù đào tạo của ngành Luật.

Nguyên tắc 4. Đảm bảo tính khả thi

Yêu cầu các ứng dụng của AI có khả năng ứng dụng rộng rãi, dễ dàng sử dụng, thích hợp với các loại điện thoại thông minh với các hệ điều hành thông dụng như: Android, IOS, Windows Phone... cùng với đó sản phẩm của thiết kế dạy học phải tương thích với các nền tảng mạng xã hội mà đông đảo người học chấp nhận như: Zalo, Face book, tương thích với các nền tảng Elearning, trình duyệt web; phải dễ dàng thiết kế và sử dụng.

Nguyên tắc 5. Đảm bảo tính đạo đức và bảo mật dữ liệu

Nguyên tắc này rất quan trọng khi ứng dụng công nghệ AI, đặc biệt trong giáo dục đào tạo nói chung và đào tạo ngành Luật nói riêng. Các nội dung ứng dụng công nghệ AI để thiết kế tình huống phải tuân thủ chuẩn mực đạo đức về AI và các quy định trong giáo dục. Cần tránh các nội dung phân biệt, đối xử đặc biệt khi thiết kế các tình huống giả định liên

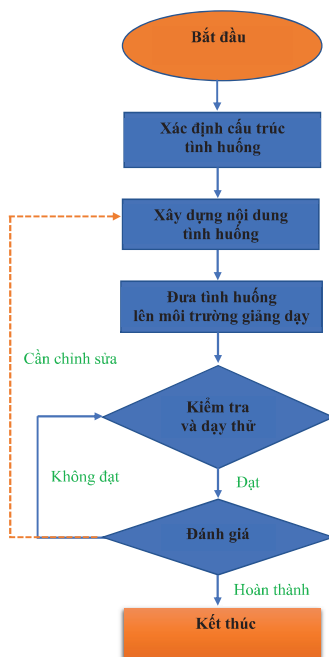
quan đến xã hội, sắc tộc, hoặc tôn giáo. Các thiết kế dạy học do AI hỗ trợ phải duy trì tính trung lập và khách quan. Phải tuân thủ các quy định về bảo vệ dữ liệu cá nhân của người học và giảng viên. Mọi dữ liệu tương tác, kết quả học tập của sinh viên được thu thập bởi AI phải được mã hóa và sử dụng minh bạch chỉ cho mục đích giáo dục mà không được dùng vào bất kỳ mục đích nào khác.

Nguyên tắc 6. Đảm bảo tính thẩm mỹ

Các nội dung, kiến thức, tình huống thiết kế và xây dựng cần phải hài hòa, màu sắc hợp lý, phù hợp với tâm sinh lý lứa tuổi người học. Ngoài ra sản phẩm thiết kế phải cần có cấu trúc rõ ràng, dễ hiểu, liên kết chặt chẽ với các tình huống học tập giúp người học có thể dễ dàng học tập và có hệ thống tra cứu, hỏi đáp, học tập một cách nhanh chóng và hiệu quả.

4.3. Quy trình thiết kế

Quy trình ứng dụng công nghệ AI trong thiết kế tình huống trong dạy học ngành Luật được liệt kê qua các bước sau:

Hình 1. Quy trình ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong thiết kế dạy học tình huống trong dạy học ngành Luật

Bước 1: Xác định cấu trúc tình huống

- Xác định mục tiêu dạy học và chuẩn đầu ra của học phần

- Chuẩn bị và chọn lọc: Các nguồn tài nguyên liên quan đến bài học, học phần ngành Luật, các tình huống thực tế, các quy định và văn bản pháp luật liên quan.

- Dự kiến các câu dẫn, nội dung dạy học, câu hỏi tương tác, bài tập kiểm tra và các chiến lược dạy - học - đánh giá - phản hồi trong các tình huống.

- Định hình các sản phẩm thiết kế: Các video tình huống luật giả định, các tình huống đàm thoại thông qua hệ thống AI Chatbot, các trò chơi tương tác các tình huống...

- Lựa chọn các nền tảng AI phù hợp với các tình huống dạy học như: Sora hay Veo3 để thiết kế các video tình huống giả định thông qua các câu lệnh với nội dung và ngôn ngữ của chuyên ngành Luật; Notebook Lm hay Chat GPT, Gemini để tạo trò chơi hay các tình huống đàm thoại thông qua AI Chatbot đã được thiết kế để huấn luyện các nội dung dạy học ngành Luật.

Dựa trên mục tiêu và chuẩn đầu ra chương trình dạy học của học phần để sử dụng đề cương ứng dụng công nghệ AI thiết kế nội dung dạy học. Xác định được sự sắp xếp các nội dung và tổ chức các nội dung bên trong tình huống dạy học để đáp ứng được phần mục tiêu về kỹ năng và thái độ, cách thức tiến hành để thực hiện và đánh giá nội dung, đáp ứng chuẩn đầu ra của học phần.

Bước 2: Xây dựng nội dung tình huống

Việc xây dựng nội dung tình huống cho một bài học tình huống cần phải đảm bảo đầy đủ các nội dung trong chương trình dạy học theo hướng cá nhân hóa người học, lấy người học làm trung tâm,

giúp người học tự học và tự tìm hiểu, tư duy phản biện, chiếm lĩnh tri thức một cách hiệu quả nhất. Trong từng bước thiết kế tình huống, phải luôn kiểm soát được các nội dung một cách chặt chẽ, khoa học và chính xác. Một thiết kế tình huống dạy học bao gồm 3 phần:

Phần Mở đầu

Đây là giai đoạn thiết lập bối cảnh, đảm bảo sinh viên đã sẵn sàng về mặt kiến thức nền tảng và hứng thú với tình huống.

Đánh giá đầu vào: AI Chatbot tạo ra các câu hỏi trắc nghiệm hoặc tự luận đánh giá đầu vào của sinh viên bao gồm kiến thức của học phần ngành Luật. Việc này giúp AI xác định được trình độ ban đầu của sinh viên.

Thiết lập tình huống tương tác: AI Chatbot tạo ra kịch bản là các lời dẫn mở bài mang tính tương tác và cá nhân hóa. Ứng dụng AI thiết kế các video giả định, mô tả trực quan bối cảnh, tình huống, giới thiệu nhân vật, hoặc làm rõ mâu thuẫn pháp lý ban đầu (ví dụ: mô phỏng hiện trường vụ án...)

Phần Phát triển

Đây là trái tim của quy trình, phần này giúp sinh viên đối diện với những thách thức phức tạp và nhận được phản hồi chất lượng cao từ AI Chatbot cũng như theo dõi được phần chính của video tình huống giả định.

Hệ thống AI hoặc AI Chatbot đóng vai trò là công cụ tạo ra các chuỗi lập luận phức tạp và câu hỏi thử thách yêu cầu sinh viên phải tư duy phản biện để vượt qua. Sự phức tạp này dựa trên chính phản ứng, lựa chọn, và đường hướng giải quyết của sinh viên, đảm bảo tính thực tế và khó khăn như trong thực tiễn cuộc sống. Các video do AI tạo ra sẽ mô phỏng vai trò các

chủ thể đóng vai luật sư, thẩm phán, hoặc nhân chứng.... gắn với môi trường pháp lý mang các tình huống dạy học trong các bài học của học phần ngành Luật.

Phân Kết thúc

Phần này là phần nhấn mạnh các nội dung trọng tâm của bài giảng, cho người học biết được kết thúc và kết quả của quá trình dạy học, cũng như cho thấy mục đích, ý nghĩa cuối cùng của nội dung bài học. Thông qua việc AI tổng hợp các điểm mạnh, điểm yếu trong toàn bộ quá trình lập luận và phản hồi của sinh viên để đưa ra những phân tích, đánh giá và gợi ý các kiến thức cần bổ sung cũng phát triển các kiến thức nâng cao.

Bước 3: Đưa tình huống lên môi trường giảng dạy

Trước khi đưa các tình huống dạy học lên AI chatbot thì phải chia nhỏ và số hóa các nội dung của tình huống sao cho tương thích với AI chatbot hay còn gọi là xây dựng cơ sở dữ liệu cho AI Chatbot. Đưa các video tình huống được thiết kế bởi công nghệ AI lên các nền tảng mạng xã hội tương thích và phù hợp, hoặc lên hệ thống Elearning để có thể kết hợp hay nhúng vào nền tảng AI Chatbot.

Bước 4: Kiểm tra và dạy thử

Bước này đảm bảo chất lượng, tính chính xác và tính đạo đức của hệ thống bài giảng ứng dụng công nghệ AI. Giảng viên và chuyên gia Luật kiểm tra tính chính xác của các phản hồi, lập luận và nội dung video/tài liệu do AI tạo ra. Tiến hành dạy thử, theo dõi lộ trình tương tác của sinh viên và đánh giá tính sư phạm của các yếu tố AI (video, AI Chatbot). Cập nhật cơ sở dữ liệu (tri thức trong học phần ngành Luật) và tinh chỉnh các tham số AI (nội dung tình huống ở video) cho chính xác và đảm bảo nội dung dạy học.

Bước 5: Đánh giá

Đánh giá quá trình dạy học sử dụng các tình huống do AI tạo ra, cùng với việc đánh giá chất lượng và hiệu quả dạy học của AI Chatbot để cải thiện cơ sở dữ liệu, điều chỉnh, nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác dạy học.

Quy trình thiết kế dạy học ứng dụng công nghệ AI trong thiết kế tình huống dạy học ngành Luật nêu trên thể hiện cấu trúc khoa học, tuần tự và có tính khả thi cao, đáp ứng được yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực người học. Quy trình không chỉ đảm bảo sự liên kết chặt chẽ giữa mục tiêu, nội dung, phương pháp, đánh giá mà còn tạo ra một cơ chế tổ chức học tập linh hoạt, cho phép cá nhân hóa sâu từng trải nghiệm học tập của sinh viên. Điểm mạnh của quy trình là sự kết hợp sư phạm truyền thống và việc sử dụng công nghệ hiện đại, tạo nên một môi trường học tập trong đó người học được hỗ trợ tức thời, liên tục và phù hợp với nhịp độ học của bản thân. Bên cạnh đó, quy trình này mang tính mở, có khả năng tự cải thiện và nâng cấp theo thời gian, đảm bảo rằng AI không chỉ truyền đạt thông tin mà còn trở thành một trợ lý sư phạm đáng tin cậy.

V. Kết luận

Nghiên cứu đã làm rõ cơ sở lý luận và tiềm năng của việc ứng dụng AI trong thiết kế dạy học theo tình huống cho sinh viên ngành Luật, từ đó phát triển các vấn đề lý luận và quy trình thiết kế dạy học theo tình huống sử dụng AI. Nghiên cứu cho thấy AI không chỉ hỗ trợ tạo ra các tình huống pháp lý chân thực, đa dạng và cập nhật, mà còn góp phần nâng cao mức độ cá nhân hóa, khả năng phân tích tình huống và chất lượng phản hồi dành cho người học. Việc ứng dụng AI trong thiết

kế dạy học tình huống giúp tối ưu quá trình giảng dạy, tăng cường sự tham gia của sinh viên, đồng thời thúc đẩy sự hình thành và phát triển tư duy phản biện một trong những năng lực cốt lõi trong đào tạo Luật.

Tuy nhiên, bên cạnh đó nghiên cứu cũng nhận định rằng việc triển khai AI trong dạy học đòi hỏi sự chuẩn bị về cơ sở hạ tầng công nghệ, năng lực số của giảng viên và cơ chế đảm bảo chất lượng, đặc biệt liên quan đến đạo đức, tính xác thực và độ tin cậy của dữ liệu pháp lý. Do đó, thiết kế dạy học cần được tiếp tục kiểm nghiệm trong thực tiễn nhằm hoàn thiện quy trình và đánh giá hiệu quả. Nghiên cứu mở ra hướng phát triển tiếp theo liên quan đến xây dựng phương pháp học tập thông minh trong giáo dục pháp luật, phát triển công cụ AI chuyên biệt cho ngành Luật và đưa ra giải pháp sử dụng AI vào đào tạo ngành Luật trong bối cảnh giáo dục số hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Anne Bessot & Francoise Richard. (1990). “Mở đầu lí thuyết các tình huống - Giới thiệu các tình huống *Didactic*”, Báo cáo Hội nghị chuyên đề *Didactic Toán* tại ĐHSP Huế.
- [2]. Trịnh Văn Biều. (2010). *Các phương pháp dạy học tích cực*, Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh.
- [3]. Bajracharya, J. (2019). *Instructional Design and Models: ASSURE and Kemp*. Journal of Educational Research, 9, 1-8. <https://doi.org/10.3126/jer.v9i2.30459>.
- [4]. Bolick, A., & Da Silva, R. (2023). *Exploring Artificial Intelligence Tools and Their Potential Impact to Instructional Design Workflows and Organizational Systems*. TechTrends.
- doi: <https://doi.org/10.1007/s11528-023-00894-2>.
- [5]. Ehrenreich, N. (2024). *When Professors Get in Their Own Way: Law Teaching and Academic Perfectionism*. J. Legal Educ., 73, 1.
- [6]. Gagne, R., & Briggs, L. (1974). *Principles of Instructional Design*.
- [7]. Goodyear, P. (2015). *Teaching as design*. Herds review of higher education, 2(2), 27-50.
- [8]. Giam, N. M., Nam, N. T. H., & Giang, N. T. H. (2022). *Situation and Proposals for Implementing Artificial Intelligence-based Instructional Technology in Vietnamese Secondary Schools*. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 17(18). <https://doi.org/10.3991/ijet.v17i18.31503>
- [9]. Nguyễn Minh Giám, Nguyễn Văn Đốc, Nguyễn Thị Hoài Nam, Nguyễn Thị Hương Giang, Ngô Tú Thành. (2024). *Xây dựng khung năng lực tự học cho học sinh trung học cơ sở trong dạy học môn Khoa học tự nhiên với sự hỗ trợ của AI Chatbot*. Tạp Chí Giáo dục, 23(đặc biệt 9), 35-42.
- [10]. Kengam, J. (2020). *Artificial intelligence in education*. Science and Technology Department Bournemouth University Bournemouth, United Kingdom.
- [11]. Mertz, E. (2007). *The language of law school: learning to “think like a lawyer”*. Oxford University Press.
- [12]. Uwase, M. N. (2025). Utilizing case studies to teach communication in law. *Research Invention Journal of Law, Communication and Languages*, 5(2), 78857.
- [13]. Oanh, H. T. T., & Tâm, T. T. N. (2025). *Giải pháp nâng cao năng lực tự học cho sinh viên ngành Luật tại trường Đại học kỹ thuật-công nghệ Cần thơ*. Tạp chí Tâm lý giáo dục.

- [14]. Phan Trọng Ngo. (2005). *Dạy học và phương pháp dạy học trong nhà trường*, Nxb Đại học Sư phạm TP HCM.
- [15]. Thuận, D. T. H. (2021). *Cách thức xây dựng và sử dụng tình huống điển hình trong giảng dạy học phần luật hình sự*. Tạp chí pháp luật và thực tiễn, (48), 122-122.
- [16]. Thúy, V. T. (2010). *Ứng dụng phương pháp giảng dạy tình huống trong đào tạo ngành luật*. Tạp chí Khoa học Pháp lý, Số 04/2010, 65-71.

APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGY IN CASE-BASED TEACHING DESIGN FOR LAW STUDENTS

Nguyen Minh Giam¹

Abstract: *In the context of digital transformation in higher education, the application of artificial intelligence (AI) in designing and organizing case-based teaching is opening new opportunities in training law students, particularly in developing critical thinking and legal problem-solving competencies. This study aims to develop a theoretical model and a process for applying AI to design case-based lessons for law students. Based on the analysis of theories of case-based teaching, experiential learning, and theories of AI application in education, the study proposes a four-step instructional design process: Step 1: Identify the structure of the case; Step 2: Develop the case content; Step 3: Upload the case to the teaching environment; Step 4: Pilot testing and trial teaching; and Step 5: Evaluation based on rigorous and scientific design principles. The study indicates that AI can provide significant support in generating diverse cases, personalizing the learning process, and offering timely feedback, thereby enhancing learning effectiveness and fostering students' critical thinking. The findings provide scientific evidence and practical guidance for applying artificial intelligence technology to innovate teaching methods in legal education, while also opening further research directions for the development of smart learning in legal education.*

Keywords: *artificial intelligence, AI application, instructional design, case-based teaching, legal education.*

---

¹ Thu Dau Mot University